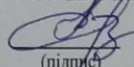

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та маркетингу (№ 605)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК

 А.В. Доронін
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Маркетингові комунікації
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 075 «Маркетинг»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Маркетинг»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма Маркетингові комунікації

(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 075 «Маркетинг»
освітньою програмою «Маркетинг»

« 14 » липня 2019 р., – 12 с.

Розробник: Скачков О.М. доцент, к.т.н.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри економіки та маркетингу

(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор

(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Давидова І. О.

(ініціали та прізвище)

Опис навчальної дисципліни,

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і найменування) Спеціальність 075 «Маркетинг» (код і найменування) Освітня програма «Маркетинг» (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл професійної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2019/2020
Індивідуальне завдання (РР) «Оцінка ефективності маркетингу та реклами» (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 150; – 60* / 120 = 0,5		<u> 8 </u> -й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,8 самостійної роботи студента – 3,8		Лекції*
		<u> 30 </u> годин
		Практичні, семінарські*
		<u> 30 </u> годин
		Лабораторні*
	<u> — </u> годин	
	Самостійна робота	
<u> 60 </u> годин		
Вид контролю		
модульний контроль, іспит		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
60/60 = 1

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння знаннями та практичними навиками щодо застосування, використання засобів та елементів комплексу маркетингових комунікацій; організації, планування, здійснення управління комунікативною діяльністю підприємства з метою ефективного їх функціонування, а також ефективного продажу продукції/послуг з метою прийняття виробничих, організаційних і управлінських рішень на рівні сучасних вимог.

Завдання: вивчення основних категорій маркетингових комунікацій; ознайомлення з методиками розроблення бюджету рекламних кампаній, алгоритмами розрахунків ефективності рекламного звернення до цільової аудиторії та набуття практичних навичок їх використання в процесі просування товарів, пошуку резервів удосконалення системи товаропросування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- поняття, сутність, завдання, функції маркетингових комунікацій;
- засоби, елементи, складові комплексу маркетингових комунікацій, особливості застосування різних засобів комунікації в діяльності підприємств;
- критерії вибору різних складових маркетингових комунікацій;
- стратегії формування маркетингових комунікацій підприємства;
- способи та методи управління маркетинговими комунікаціями підприємства;
- систему показників оцінки та визначення ефективності маркетингових комунікацій;

вміти:

- розробляти стратегії маркетингової політики комунікацій;
- планувати маркетингові заходи;
- опрацьовувати план маркетингових комунікацій підприємства;
- вибирати ефективну систему організації служби маркетингу на підприємстві;
- формувати бюджет маркетингових комунікацій підприємства;
- оцінювати ефективність маркетингових комунікацій.

Міждисциплінарні зв'язки: Поведінка споживача, Маркетинг, Цифровий маркетинг, Маркетингові дослідження, Маркетингове ціноутворення, Промисловий маркетинг, Маркетингова товарна політика, Маркетинг послуг.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основні елементи маркетингових комунікацій

ТЕМА 1. Комунікації в системі маркетингу.

Основні поняття. Маркетингові комунікації: сутність, цілі, завдання. Норми, правила та законодавчі основи маркетингової політики комунікації.

ТЕМА 2. Стратегії та планування маркетингових комунікацій.

Особливості застосування теорії комунікацій у маркетингу. Розробка стратегії маркетингової політики комунікацій. Планування маркетингових комунікацій на підприємстві.

ТЕМА 3. Рекламування товару.

Сутність реклами та її класифікація. Планування рекламної діяльності виробника. Проведення рекламної кампанії. Особливості створення ефективного рекламного звернення.

ТЕМА 4. Стимулювання продажу товару.

Класифікація заходів стимулювання продажу товару. Особливості застосування стимулювання продажу товарів. Планування заходів стимулювання продажу товарів. Особливості застосування стимулювання продажу товарів.

ТЕМА 5. Організація роботи з громадськістю.

Відмінні риси та характеристики паблік рилейшнз. Робота з контактними аудиторіями.

Види програм паблік рилейшнз. Процес планування програм паблік рилейшнз.

ТЕМА 6. Реклама на місці продажу.

Класифікація рекламних засобів їх вибір та оцінка. Планування рекламної діяльності підприємства. Особливості реклами на місці продажу.

ТЕМА 7. Прямий маркетинг.

Прямий маркетинг як інструмент маркетингових комунікацій. Форми прямого маркетингу.

Засоби прямого маркетингу. Розробка програми прямого маркетингу.

ТЕМА 8. Організація виставок і ярмарок.

Організація участі підприємства у виставках. Організація участі підприємства у ярмарках. Маркетингова політика комунікацій на виставках та ярмарках.

ТЕМА 9. Персональний продаж товарів.

Форми персонального продажу товарів. Характеристика етапів персонального продажу товару. Організація ефективного персонального продажу товарів.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Допоміжні елементи маркетингових комунікацій.

ТЕМА10. Упаковка як засіб комунікацій.

Сучасна маркетингова концепція упаковки товарів. Упаковка й засоби товарної інформації. Упаковка і формовий стиль.

ТЕМА11. Інтегровані маркетингові комунікації.

Інтегровані маркетингові комунікації. Взаємозв'язок маркетинг-мікс та інтегрованих маркетингових комунікацій.

ТЕМА12. Спонсорвання.

Спонсорвання , як вид комунікації. Види спонсорства. Функції спонсорства. Завдання спонсорства.

ТЕМА13. Брендінг.

Брендінг: основні поняття. Основні рівні здійснення брендінгу. Процес формування бренда.

ТЕМА14. Організація маркетингових комунікацій.

Особливості організації служби маркетингової політики комунікацій.

Опрацювання плану маркетингових комунікацій підприємства. Персонал.

ТЕМА15. Оцінювання ефективності маркетингових комунікацій.

Характеристики інформації. Характеристики повідомлення

Модульний контроль

Модуль 2.

Індивідуальне завдання (РР)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. «Основні елементи маркетингових комунікацій»					
Тема 1. Комунікації в системі маркетингу	5	1	1		3
Тема 2. Стратегії та планування маркетингових комунікацій	6	2	1		3
Тема 3. Рекламування товару	10	2	2		4
Тема 4. Стимулювання продажу товару	8	2	2		4
Тема 5. Організація роботи з громадськістю	8	2	2		4
Тема 6. Реклама на місці продажу	8	2	2		4
Тема 7. Прямий маркетинг	8	2	2		4
Тема 8. Організація виставок і ярмарок	5	2	1		2
Тема 9. Персональний продаж товарів	6	1	1		4
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовним модулем 1	62	18	12		32
Змістовний модуль 2. «Допоміжні елементи маркетингових комунікацій»					
Тема 1. Упаковка як засіб комунікацій	7	1	3		3
Тема 2. Інтегровані маркетингові комунікації	9	2	3		4
Тема 3. Спонсорювання	7	1	3		3
Тема 4. Брендинг	6	2	3		1
Тема 5. Організація маркетингових комунікацій	9	2	3		4
Тема 6. Оцінювання ефективності маркетингових комунікацій	8	2	3		3
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовним модулем 2	48	12	18		18
Усього годин					
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	10	-	-	-	10
Контрольний захід					
Усього годин	120	30	30		60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

	Разом	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комунікації в системі маркетингу.	1
2	Стратегії та планування маркетингових комунікацій.	1
3	Рекламування товару.	2
4	Стимулювання продажу товару.	2
5	Організація роботи з громадськістю.	2
6	Реклама на місці продажу.	2
7	Прямий маркетинг.	2
8	Організація виставок і ярмарок.	1
9	Персональний продаж товарів.	1
10	Упаковка як засіб комунікацій.	3
11	Інтегровані маркетингові комунікації.	3
12	Спонсорування.	3
13	Брендинг.	3
14	Організація маркетингових комунікацій.	3
15	Оцінювання ефективності маркетингових комунікацій.	3
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості застосування теорії комунікацій у маркетингу	3
2	Стратегії підприємства: цілі, завдання	3
3	Процес підготовки та проведення рекламної кампанії	4
4	Розробка комплексної програми стимулювання збуту	4
5	Паблік рилейшнз в органах влади	4
6	Реклама на місці продажу, маркетинг, комунікації	4
7	Особливості прямого маркетингу товарів виробничого призначення	4
8	Прийняття рішення про участь у виставці(ярмарку)	2
9	Психологічні основи комунікацій в процесі персонального продажу	4
10	Значення фірмового стилю в просуванні товару на ринок	3
11	Сутність інтегрованих маркетингових комунікацій	4
12	Спонсорування , як вид комунікації	3
13	Ціноутворення і методи оцінки вартості бренда	1
14	Розробка стратегічного плану для перспективного розвитку управління в сучасній Україні	4
15	Оцінка ефективності маркетингу та реклами	3
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи «Оцінка ефективності маркетинга та реклами».

10. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.); наочні (ілюстрування, демонстрування) та практичні (практичні роботи, індивідуальне опитування, тестування).

11. Методи контролю

Поточний, тестовий, підсумковий контроль, семестровий контроль (іспит).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,5	8	0...4
Виконання практичних робіт	1...2	6	6...12
Модульний контроль	18...25	1	18...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,5	6	0...3
Виконання практичних робіт	1...2	9	9...18
Модульний контроль	18...25	1	18...25
Виконання і захист РР	9...13	1	9...13
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- суть маркетингових комунікацій;
- основні елементи комунікацій;
- сфери застосування різних видів комунікацій.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- розроблення стратегії маркетингової політики комунікацій;
- планування маркетингових заходів;
- опрацювання план маркетингових комунікацій підприємства;
- вибір ефективну систему організації служби маркетингу на підприємстві;
- оцінювання ефективності маркетингових комунікацій.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування. Знати основні принципи місце комунікаційних зв'язків у системі маркетингу, зміст маркетингової комунікації, системи маркетингових комунікацій, комунікаційної політики, розуміти суть інтегрованих маркетингових комунікацій та сфери застосування різних видів комунікацій.

Добре (75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Мати уяву про стратегічний підхід до планування при плануванні засобів маркетингової комунікації.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти організувати ефективні комунікації для формування та підтримування довготривалих та доброзичливих стосунків з цільовою аудиторією та іншими суб'єктами ринку .

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Маркетингові комунікації : навч. посіб. / О. М. Скачков ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2016. - 104 с .
2. Маркетингова політика комунікацій. Методичні рекомендації для студентів факультету заочного навчання. – Х.: «ХАІ», 2006

15. Рекомендована література

Базова

1. Майовець, Є. Й. Маркетингові комунікації [Текст] / Є. Й. Майовець, О. В. Кузик. — Л. : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2013. — 192 с.
2. Діброва, Т.Г. Маркетингова політика комунікацій: стратегії, вітчизняна практика. [Текст] / навч. посібник.- К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009.- 320с.
3. Примак, Т. О. Маркетингова політика комунікацій [Текст] : навч. посіб. / Т. О. Примак. – К. : Атіка, Ельга-Н, 2009. – 328 с.

Допоміжна

1. Бернет, Дж. Маркетинговые коммуникации: интегрированный подход [Текст] : пер. с англ. ; под ред. С. Г. Божук / Дж. Бернет, С. Мориарти. – СПб. : Питер, 2001. – 864 с.
2. Глебова, И. С. Паблик рилейшнз в современном бизнесе [Текст] : учеб. пособие / И.С.Глебова, Ю.А.Тарасова. – Казань : Изд-во "Казанский государственный университет ", 2006. – 114 с.
3. Халилов, Д. Маркетинг в социальных сетях [Текст] / Д. Халилов. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 376 с.
4. Закон України «Про рекламу» №270/96-вр (зі змінами і доповненнями).
5. Про вдосконалення виставково-ярмаркової діяльності в Україні: постанова Кабінету Міністрів України [від 22 серпня 2007 р. N 1065].

16. Інформаційні ресурси

- <http://uam.in.ua/rus/projects/marketing-in-ua/arhive.php> – журнал «Маркетинг в Україні»
- <http://uam.in.ua/>- Українська асоціація маркетингу
- <https://www.mediapost.com/> - гід у світі інтернет-реклами, digital-маркетингу, популярних медіа-ресурсів.
- <http://mmr.ua/> - MMR lab